

KOMUNIKAT PRASOWY nr 89/25

Luksemburg, 10 lipca 2025 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawach połączonych C-722/23 | [Rugu] i C-91/24 | [Aucroix]¹

Rzecznik generalny Athanasios Rantos: państwo członkowskie, które odmawia wykonania europejskiego nakazu aresztowania ze względu na warunki osadzenia w wydającym nakaz państwie członkowskim, jest zobowiązane do zarządzenia wykonania na swoim własnym terytorium kary wymierzonej w tym ostatnim państwie członkowskim

Zasada ta, której celem jest zwalczanie bezkarności, ma zastosowanie do osób będących obywatelami wykonującego nakaz państwa członkowskiego lub mających w nim miejsce zamieszkania, jeżeli państwo to zobowiąże się do wykonania kary zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym

Rumuńskie i greckie organy sądowe wydały europejskie nakazy aresztowania (ENA), odpowiednio, wobec obywatela rumuńskiego i obywatela belgijskiego, obydwu zamieszkałych w Belgii, w celu wykonania kar pozbawienia wolności.

Rozpoznając sprawę belgijskie sądy apelacyjne odmówiły wykonania ENA uzasadniając to tym, że – w przypadku przekazania – istniałoby ryzyko naruszenia praw podstawowych osób, których dotyczy wnioski, ze względu na warunki pozbawienia wolności w Rumunii i Grecji.

W tym kontekście belgijski sąd kasacyjny (Cour de cassation) zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o wykładnię decyzji ramowej 2002/584/WSiW dotyczącej ENA². W szczególności chciałby ustalić, czy wykonujący nakaz organ sądowy ma uprawnienie albo jest zobowiązany – aby nie dopuścić do bezkarności osób skazanych – do zarządzenia wykonania na swoim własnym terytorium kar wymierzonych tym osobom w wydającym nakaz państwie członkowskim.

W swojej opinii rzecznik generalny Athanasios Rantos zaproponował Trybunałowi, by orzekł, że **państwo członkowskie, które odmawia wykonania ENA z powodu istnienia takiego ryzyka naruszenia praw podstawowych zainteresowanych osób, jest zobowiązane do zarządzenia wykonania kary na swoim terytorium, jeżeli chodzi o jego własnych obywateli lub osoby, które mają w tym państwie miejsce zamieszkania**.

Przede wszystkim rzecznik generalny przypomniał, że państwa członkowskie co do zasady powinny wykonać ENA. Odmówić takiego wykonania mogą jedynie na podstawach wyraźnie przewidzianych w decyzji ramowej 2002/584. Jednakże, w wyjątkowych przypadkach, istnienie rzeczywistego ryzyka narażenia osoby wskazanej w ENA, w razie przekazania wydającemu nakaz organowi sądowemu, na naruszenie jej praw podstawowych stanowi nową podstawę obligatoryjnej odmowy wykonania, potwierdzoną przez sąd Unii, dodatkową względem tych przewidzianych już w owej decyzji ramowej.

Następnie rzecznik generalny zauważył, że decyzja ramowa 2002/584, oprócz podstaw obligatoryjnej odmowy wykonania przewiduje również podstawy odmowy fakultatywnej, w szczególności w przypadku gdy, po pierwsze, osoba, której dotyczy nakaz, przebywa w wykonującym nakaz państwie członkowskim, jest jego obywatelem lub ma

w nim miejsce zamieszkania, a po drugie, państwo to zobowiązuje się do wykonania zgodnie ze swoim prawem krajowym kary, której dotyczy ENA.

W tym względzie rzecznik generalny przyjął, że organ sądowy wykonujący nakaz powinien zastosować uzupełniającą tę podstawę fakultatywnej odmowy wykonania, jeżeli spełnione są przesłanki jej stosowania, i wykonać karę pozbawienia wolności na swoim terytorium. Podkreślił, że w braku wykonania ENA osobę prawomocnie skazaną, mimo że mogłaby stanowić duże zagrożenie dla społeczeństwa, można by było zwolnić, co byłoby sprzeczne z celem mechanizmu ENA, jakim jest zwalczanie bezkarności. Ponadto wspomniana podstawa odmowy wykonania ma na celu zwiększenie szans na resocjalizację osoby skazanej po zakończeniu kary, co z definicji zakłada rzeczywiste wykonanie tej kary w jedynym państwie członkowskim, w którym jest to jeszcze możliwe.

Wreszcie, zdaniem rzecznika generalnego, przyznanie wykonującemu nakaz organowi sądowemu jedynie uprawnienia do zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności na swoim własnym terytorium, jest niespójne z mechanizmem ENA. **Fakultatywny charakter** tej podstawy odmowy wykonania **powinien jego zdaniem stać się obowiązkiem**, o ile, po pierwsze, spełnione są przesłanki jej stosowania, oraz, po drugie, przestrzegane są wymogi proceduralne i przesłanki rzeczywistego przejęcia wykonania tej kary w wykonującym nakaz państwie członkowskim, ustanowione w decyzji ramowej 2008/909/WSiSW³.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem. Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszym sprawom zostały nadane fikcyjne nazwy. Nie odpowiadają one rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

² [Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW](#) z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi zmieniona [decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW](#) z dnia 26 lutego 2009 r.

³ [Decyzja ramowa Rady nr 2008/909/WSiW](#) z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej